Geachte Raad,

Allereerst wil ik u danken voor uw bijdragen en vragen in de eerste termijn. Sinds ongeveer een jaar mag ik wethouder zijn van gemeente Westland. U heeft veel belangstelling en betrokkenheid getoond voor de onderwerpen in mijn portefeuille: Zorg en Welzijn, Cultuur en Volkshuisvesting. Hiertoe behoren ook de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de wettelijke taak huisvesting statushouders.

In mijn bijdrage ga ik in op de ontwikkelingen per onderwerp en beantwoord ik zo veel als mogelijk de vragen die u heeft gesteld.

Tijdens de behandeling van de begroting afgelopen jaar hebben wij aangegeven te moeten bezuinigen. U heeft ons in meerderheid opgeroepen om de voorzieningen met betrekking tot zorg en welzijn en ook cultuur in stand te houden. Wij hebben de bezuiniging, de 2% maatregel, kunnen invullen door 2% verlaging bijdrage aan kernpartners, € 0,5 mln eigen gemeentelijke uitgaven ten laste te brengen van de Brede SPUK en de reserve van de Brede Toegang. Afgelopen week heeft het VNG congres plaatsgevonden en ook daar was aandacht voor de financiën in het sociaal Domein. Wij hebben dan ook voor de motie gestemd die het Rijk oproept oog te hebben voor het financieringsstelsel van jeugd en te komen tot realistische budgetten. Lokaal is hier ook aandacht voor en ga ik graag met u in gesprek over hoe we het Sociaal Domein financieel toekomstbestendig kunnen houden, over de mogelijkheden en de onmogelijkheden. De komende periode staan hiervoor drie bijeenkomsten met de klankbordgroep gepland. De eerste wordt 10 juli gehouden en heeft betrekking op de Wmo. De andere twee bijeenkomsten vinden na het zomerreces plaats, nl. op 11 september en 9 oktober en hebben betrekking op respectievelijk Jeugd (eventueel in combinatie met Werk & Inkomen) en Financiën Sociaal Domein. In deze klankbordsessies gaan we in op o.a. gestelde ambities en de mogelijkheden om deze te realiseren. Hierbij wil ik benadrukken dat niet alles mogelijk is en voor keuzes staan, bij voorkeur daar waar de pijn het minst wordt gevoeld.

SOCIAAL DOMEIN

<u>Wmo</u>

Wij hebben te maken met wachtlijsten op het gebied van de Wmo en hebben maatregelen getroffen om deze te verkorten. Wmo blijft aandacht vragen, dit vanwege de dubbele vergrijzing waar we mee te maken hebben. Nu merken we dat de aanvragen weer oplopen en dit vinden we onwenselijk. Om die reden hebben we tijdelijk extra inzet gepleegd door in te zetten op 200 dossiers. Zodra een aanvraag wordt ontvangen, onderzoeken we de hulpvraag en de in te zetten zorg.

Ook hebben we te maken met minder capaciteit bij aanbieders waardoor onze inwoners langer moeten wachten. Hierover zijn we in gesprek met onze zorgaanbieders.

Afgelopen jaar hebben we middelen overgehouden omdat de kosten minder hard zijn gestegen dat begroot. Op de vraag of we verwachten dat het nieuwe kabinet de inkomensafhankelijke eigen bijdrage gaat invoeren, kunnen we aangeven dat we verwachten dat een wetsvoorstel wordt aangeboden aan de Tweede Kamer. Ondanks deze mogelijke maatregel, ontkomen we niet aan bezuinigingen.

Ik kijk uit naar het gesprek over de Wmo met de klankbordgroep komende week.

<u>Verpleeghuisbedden</u>

Ten aanzien van de verpleeghuisbedden boeken we mooie resultaten en zullen we meer dan 80 bedden realiseren. Zo komen er in de Waelpolder 64 plekken, de Kreek 48 plekken, de Rozenhof 27 plekken en de Naaldhorst 120 plekken (waarvan 40 voor geriatrische zorg). Het grootste deel van de intramurale cliënten woont in een verpleeghuis in het Westland. Uit cijfers van het zorgkantoor uit 2022 bleek dat 10% verhuisd is uit het Westland. De reden daarvan is niet bekend. De wachttijden verschillen per locatie.

Factoren van vraag, ligging of beschikbaarheid personeel zijn hier op van invloed, alsook de indicatie en de situatie van de client. [1]

Nachtapotheek

We zijn de behoefte en mogelijkheden voor een apotheek met verruimde openingstijden in het weekend en in de avonden aan het onderzoeken, waaronder de financiële kaders en benodigde capaciteit. We streven er naar om in het derde kwartaal u te kunnen informeren.

Huisartsenzorg

In uw bijdrage benoemde u het tekort aan huisartsen en ik deel deze zorg met u. Ongeveer driekwart van de Westlandse huisartspraktijken hanteert een patiëntenstop. We ontvangen signalen van huisartsen die willen starten of uitbreiden, maar geen plek kunnen vinden. Wij zijn voornemens om bij standaard bij planvorming oog te hebben voor maatschappelijke functies, waaronder huisartsenzorg.

Het contact met huisartsen verloopt goed. De gemeente heeft met de ZEL afgesproken dat de ZEL het eerste aanspreekpunt is voor huisartsen met vragen over huisvestingsmogelijkheden. Vervolgens heeft de ZEL een vast aanspreekpunt binnen de gemeente, die op haar beurt de contacten legt met de juiste disciplines binnen de gemeente. Op deze manier worden huisartsen gefaciliteerd in hun zoektocht naar huisvesting.

Jeugdzorg
Binnen onze gemeente hebben wij het project grip op kosten en is gezocht naar maatregelen om de kosten te beheersen. De eerste maatregelen zijn inmiddels doorgevoerd, hierover is uw raad middels een raadsinformatiebrief van d.d. 4 april 2024 geïnformeerd. Ook in de jeugdzorg hebben we te maken met open einde regelingen. Dit betekent dat we geen of beperkt maatregelen kunnen treffen met betrekking tot het aantal gevallen dat hier gebruik van kan maken. Dit heeft als gevolg dat bepaalde hulpvragen zeer kostbaar zijn en gevolgen hebben voor de begroting. Door in te zetten op preventie, proberen we de noodzaak voor zwaardere zorg en daarmee kosten te voorkomen.

Gezondheid
U heeft in uw bijdrage een vraag gesteld over de vaccinatiegraad en welke acties wij gaan ondernemen. JGZ-ZHW en GGD presenteren in september een actieprogramma voor de H8, waarbij de gemeente met name haar communicatiekanalen openstelt om bij te dragen aan bewustwording en promotie. De start van dit programma loopt gelijk met de start van het nieuwe schooljaar en de vaccinatiecampagne in het najaar. Westland blijft in gesprek met de GGD Haaglanden en JGZ Zuid-Holland West en bespreekt of en hoe maatregelen lokaal kunnen worden ingevuld en uitgevoerd en welke rol GGD, JGZ en andere partners hierin kunnen hebben. Daarbij worden de redenen waarom ouders hun kind niet te laten vaccineren meegenomen bij het concretiseren van de maatregelen. Verder beschikken GGD en JGZ-ZHW over actuele vaccinatiecijfers op postcodeniveau waardoor het mogelijk is om heel gericht maatregelen te nemen daar waar zich de meest acute problemen voordoen.

Werk en Inkomen

Wij vinden het van belang onze kwetsbare inwoners hulp te bieden, dit door middel van hulp bij het participeren in de samenleving en hulp bij financiën. Wij zien dan ook geen aanleiding om de recent vastgestelde leidraad Invordering gemeentelijke belastingen Westland 2024 te wijzigen.

[1] Op de websites van Careyn en Pieter van Foreest kunt u een indicatie terugvinden van de wachttijden per locatie.

In 2023 waren er 120 lopende schuldregelingen, waarvan 40 (= 34%) als saneringskrediet. Van de nieuw opgezette minnelijke schuldhulpverleningstrajecten in 2023 is 78% in de vorm van een saneringskrediet. Sinds 1 juli 2023 hebben alle nieuw opgezette schuldregelingen een looptijd van 1,5 jaar.

In 2023 hebben we qua budget een overschot, dit door de doelmatige ondersteuning en ontvangst incidentele rijksmiddelen. Voor recentelijk ontvangen middelen via de meicirculaire werken we aan een plan en komen we hierop terug in de 2e voortgangsrapportage.

De door de KOT gedupeerde ouders bieden we onze hulp aan. Allereerst inventariseren we de hulpvraag, dit doen we bij alle ouders die zich melden. De belastingdienst onderzoekt of de ouder die zich meldt, gedupeerde is en verstrekt deze informatie aan de gemeente. Wij bieden de gedupeerde ouders de hulp die zij nodig hebben op het gebied van financiën en andere zorgvragen. Onlangs hebben wij beleidsregels vastgesteld waar u bent geïnformeerd.

Voor het Sociaal Domein wil ik afsluiten met de ontwikkeling dat we werken aan de ontwikkeling van dashboards. Data geeft ons inzicht in trends en ontwikkelingen en daardoor zijn we beter in staat om beleid te ontwikkelen. Ook zijn we beter in staat om bij te sturen. In deze ontwikkeling nemen we mee op welke wijze en frequentie u kunnen informeren.

CULTUUR

Ook het onderwerp cultuur is niet onbesproken gebleven. We hebben met elkaar debat gevoerd over de bezuinigingen die onze cultuurpartners raken; wij hebben u voorgesteld om de cultuursector financieel te steunen en na het zomerreces zullen we u het voorstel rondom het Westlands Museum voorleggen. Hieronder treft u de bedragen aan die zijn verstrekt aan de partners middels subsidie.

		2022	2023	2024
Bibliotheek	structureel	2.367.710	2.635.263	2.741.083
	incidenteel	117.115	121.919	222.931
	totaal	2.484.825	2.757.182	2.964.014
Cultuurweb	structureel	991.428	1.019.414	1.081.598
	incidenteel	94.640	82.815	80.060
	totaal	1.086.068	1.102.229	1.161.658
De Naald	structureel	1.236.870	1.269.049	1.364.218
	incidenteel	10.600		323.000
	totaal	1.247.470	1.269.049	1.687.218

<u>Theater De Naald</u>

Onlangs stuurden wij u de rapportage Theater De Naald toe. Ook hebben wij u bij raadsinformatiebrief geïnformeerd over de toekomst van de nieuwe Naald als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Verdilaan, waarbij de nieuwe Naald uitgangspunt is. Na het zomerreces gaan wij graag met u in gesprek over de invulling van het centrum voor de kunst waaronder de theaterfunctie. Vanzelfsprekend volgt in een later stadium een nog in te vullen participatietraject met stakeholders, inwoners en direct omwonenden.

Met de uitkomsten van dat traject gaan we verder en wordt het e.e.a. meer concreet en kunnen we de volgende stap zetten. De realisatie door een ontwikkelaar samen met de exploitant nemen we hier in mee. Het ontwerpen van een nieuw theater kan starten, nadat stedenbouwkundige randvoorwaarden zijn bepaald. De nieuwe Naald is niet snel gerealiseerd en dat betekent dat we middelen moeten vrijmaken om die periode te kunnen overbruggen.

Bibliotheek

Door een wijziging in de Bibliotheekwet worden gemeenten vanaf 2026 verplicht om inwoners toegang te geven tot een volwaardige bibliotheek binnen redelijke afstand alsook de andere voorwaarden. We onderzoeken of wij voldoen aan de nieuwe wetgeving. Dit is nu nog onbekend, alsook de middelen die onze gemeente toekomt. Als hier meer over bekend is, gaan we hierover met de bibliotheek in gesprek en informeren we u over de uitkomsten.

Cultuurweb

Ook met Cultuurweb zijn wij in gesprek over op welke wijze invulling gegeven kan worden aan de bezuinigingsopgave. Na het zomerreces wordt hier vervolg aan gegeven; dan is het subsidieplafond ook vastgesteld. Cultuurweb heeft voor 1 juli jl. subsidie aangevraagd bij het Fonds voor Cultuurparticipatie voor het Matchingsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit met als doel het duurzaam versterken van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair en voortgezet onderwijs.

Dit wordt bekostigd middels een co-financiering. In de voorbereiding van de subsidie-aanvraag is eerder dit jaar een getekende intentieverklaring afgegeven aan het Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

VOLKSHUISVESTING

Bij het ontwikkelen van woonopgaven is er aandacht voor diverse doelgroepen, waaronder jongeren en ouderen. Op het gebied van huisvesting voor ouderen zijn wij intensief in gesprek met de woongroepen vanuit het concept groepswonen. Met alle woongroepen hebben we gemiddeld eens in de 6 à 8 weken overleg om o.a. de stand van zaken van de groepsvorming te bespreken, inclusief de potentiële locaties. We hebben m.u.v. Maasdijk en Ter Heijde in alle kernen een groepswonen-woongroep. Locaties die o.a. in verkenningsfase zijn voor een innovatief concept zoals groepswonen zijn de Naaldhorst (Naaldwijk), de Rozenhof en Wateringen-Noord en ook onderzoeken we andere locaties en zijn we alert op nieuwe locaties.

Door in te zetten op woningen voor senioren, komen bestaande (eengezins) woningen vrij waar anderen naar toe kunnen doorstromen.

Op het gebied van huurwoningen komt het voor dat jongeren wachten op een woning. U vraagt nadere cijfers:

Leeftijdsgroep	Actieve woningzoekenden	Aantal ingeschreven woningzoekenden	Mediaan Wachtduur 2023
18 t/m 22 jaar	415	2.470	55,9
23 t/m 26 jaar	629	1.758	85,4
27 t/m 34 jaar	900	2.140	81,7
35 t/m 44 jaar	634	1.720	81,3
45 t/m 54 jaar	424	1.506	88,3
55 t/m 64 jaar	281	1.576	47,9
65 t/m 74 jaar	114	1.371	35,3

75+	118	1.304	33,4
Totaal	3.545	13.847	72.8

Hotel

Op dit moment verblijven er 163 mensen in de doorstroomlocatie Carlton: 112 statushouders, 48 ontheemden uit Oekraïne en 4 spoedzoekers. Op dit moment verblijven er 49 alleengaande statushouders langer dan een half jaar in de doosrstroomlocatie Carlton. Alleengaanden zijn alleenstaanden en mensen die wachten op gezinshereniging. Mensen die wachten op gezinshereniging stromen met hun gezin op termijn uit naar een woning. Voor alleenstaanden zijn er nauwelijks woningen beschikbaar. Die blijven langer dan gewenst in de doorstroomlocatie. De regeling waaronder de statushouders worden opgevangen - de Hotel en Accommodatie Regeling (HAR) - is ingericht op een verblijf van een half jaar in een locatie zoals de doorstroomlocatie Carlton.

Als er wordt gekeken naar een gemiddeld van 50 statushouders die langer dan een half jaar in de doorstroomlocatie verblijven, dan kost dat € 1,3 mln op jaarbasis. De dekking is afhankelijk van de in- en doorstroom van statushouders die wel binnen een half jaar uitstromen. Om de doorstroom te bewerkstelligen, moet er een locatie gereed komen waar de alleengaande statushouders gehuisvest kunnen worden.

Na de zomer leg ik u een voorstel voor, waarin de exploitatie van het hotel betrokken wordt.

Tijdelijke woningen

Mijn bijdrage wil ik afsluiten met dat vandaag het voorstel Flora ‘Krediet tijdelijke woningen Flora Campus Westland’ ter besluitvorming voorligt. Dit voorstel draagt bij aan de realisatie van de eerste 150 tijdelijke woningen aan verschillende doelgroepen. De onderlinge verhouding is nog niet bekend. In samenhang met de voorstellen ‘grondexploitatie’ en ‘Krediet Vakcollege+ en sporthal Flora Campus Westland’, geven we hier invulling aan het Masterplan Flora Campus Westland. Hier komt wonen, werken, onderwijs en sport samen.